חצי יבול

וו. דאל (1801 ـ 1872)
צייר וו. קונשביץ'

בבית כפרי, בקצה יער חי לו איכר. וביער חי דוב, שבסתיו היה מכין לעצמו מזון ומאורה, נשכב בה לקראת חורף, שכב שם עד האביב ורק מצץ את כפו.
האיכר עבד באביב, בקיץ ובסתיו, ובחורף ישב בבית, אכל דייסה ומרק ושתה קוואס.
הדוב ראה זאת והתחיל לקנא בו. הוא בא לאיכר ואמר "הי שכן, אולי נהיה חברים!"
"איך נוכל להיות חברים. אתה, דוב, תטרוף אותי!" ענה האיכר.
"לא!" אמר הדוב "לא אטרוף. אני מבטיח לך. הרי אני לא זאב ולא שועל. הבטחתי, אז עמוד בכך! הבה ונתחיל לעבוד ביחד.!"
"אז טוב!" הסכים האיכר והם לחצו ידיים.

בא האביב והאיכר התחיל להכין מחרשה ומשדדה, ומישה הדוב הלך ביער והביא לו מהיער ענפים, חתיכות עץ לתיקון כלים, לקשירה.
גמרו את ההכנות והעמידו מחרשה. אמר אז האיכר "מישה, רתום את עצמך. צריך להתחיל לחרוש."
הדוב נרתם למחרשה ויצא לשדה. האיכר תפס ידיות והלך אחרי המחרשה. מישה הולך קדימה והמחרשה אחריו. חרש תלם, חרש שני, חרש

שלישי וברביעי שאל "אולי מספיק לחרוש?"
"מה פתאום" ענה האיכר "צריך לחרוש עוד כעשרה תלמים או עשרים אפילו."
התעייף הדוב מהעבודה הקשה. כשגמר נשכב על האדמה החרושה.
האיכר התחיל לאכול, האכיל גם את החבר שלו ואמר "עכשיו, מישה, נישן קצת, וכשננוח צריך לחרוש שנית."
וחרשו בפעם שנייה.
"טוב" אמר האיכר כשגמרו "בוא מחר ונתחיל לשדד ולזרוע לפת. אבל הבה ונסכם קודם. הסכם בעל פה טוב אפילו מכסף. נחליט איך נתחלק ביבול של השדה. מה יקבל כל אחד מאתנו, מי את מה שלמעלה ומי את השורשים?"
"אני רוצה את מה שלמעלה" אמר הדוב.
"טוב" הסכים האיכר "לך כל מה שלמעלה ולי רק השורשים."
כפי שאמרו כך גם עשו. למחרת שדדו את השדה, זרעו לפת ושדד מחדש.

בא הסתיו, והגיע זמן לאסוף את הלפת. יצאו החברים לשדה, התחילו להוציא את הלפת, משכו, חפרו, הוציאו יבול יפה.
התחיל האיכר לחתוך את גבעולים, לשים אותם על

ערמה גבוהה, ואת הלפת שלו שם על העגלה והוביל הביתה.
והדוב התחיל לסחוב את העלים והגבעולים. הביא את הכל למאורה שלו. התיישב, טעם, ואכן, לא טעים ביותר!
הלך לבית האיכר, הציץ בחלון וראה: האיכר בישל סיר מלא של לפת מתוקה, אוכל ומלקק שפתיים.
"טוב" אמר לעצמו הדוב "בפעם הבאה אהיה חכם יותר!"
חזר הדוב ליער, נשכב במאורה, מצץ את כפו, ונרדם רעב. ישן כל החורף.
בא האביב והדוב קם רזה, כחוש, רעב, והלך שוב לעבודה אצל השכן, לזרוע חיטה.
שוב הכינו מחרשה ומשדדה. הדוב נרתם ומשך את המחרשה בשדה! התעייף, התחמם בעבודה ונשכב בצל.
האיכר אכל ונתן לדוב לאכול ושניהם נשכבו לישון.
כשהתעוררו העיר האיכר את הדוב "הגיע זמן לחרוש שנית. אין ברירה, תתחיל, מישה, לעבוד!"

כשגמרו לעבד את הניר אמר הדוב "נו, חברי האיכר, הסכם בעל פה עדיף על כסף. הבה ונסכים עכשיו: הפעם החלק העליון שלך והשורשים שלי!"

לחצו ידיים.
למחרת שדדו את השדה, זרעו חיטה, עברו במשדדה את הניר ועוד פעם הסכימו שהפעם הדוב מקבל שורשים והאיכר את מה שלמעלה.
הגיע זמן לקצור חיטה. אסף מישה הדוב את החלק שלו, ערמות של קש ושורשים, וסחב את הכל למאורה שלו. הוביל לשם את כל הקש, התיישב על גדם עץ כרות כדי לנוח וליהנות מעמלו.
לעס קש - לא טעים. טעם שורשים - עוד יותר גרוע!
הלך מישה לאיכר, הציץ בחלון וראה שהאיכר יושב לשולחן ואוכל לביבות חיטה, שותה וודקה ורק מנגב סנטר.
"כנראה זה הגורל שלי" חשב הדוב "אין כל תועלת מעבודה שלי - אני לוקח את החלק העליון, והוא לא אכיל, לוקח שורשים, הם לא טעימים בכלל."
חזר מישה הדוב למאורה עצוב וישן שוב כל החורף, אך בשנה הבאה לא הלך לעבודה אצל האיכר. אם להישאר רעב, מוטב כבר לשכב ולא לעשות כלום.